

Michaela Caranová

ZÁJMOVÉ vzdělávání

Prezentace a práce
s informacemi
v demokratické
společnosti

METODIKA PRO UČITELE

INFORMACE
PRO ROZVOJ DEMOKRATICKÉ
SPOLEČNOSTI

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Michaela Caranová

ZÁJMOVÉ vzdělávání

Prezentace a práce
s informacemi
v demokratické společnosti

METODIKA PRO UČITELE
ke skriptům pro studenty k projektu IRDS

Výukový blok č. 9

INFORMACE
PRO ROZVOJ DEMOKRATICKÉ
SPOLEČNOSTI

2019

Obsah

Úvod	3
Obsah celého programu k Metodice	4
I. Příprava na první okruh.....	5
II. Příprava na druhý okruh.....	7
III. Příprava na třetí okruh.....	10
Použitá literatura	13
Ukázky písma, které by si měli studenti určitě vyzkoušet	15
Úvodní prezentace k celému programu	23
Ochranné prvky bankovek České republiky	30
Kaligrafie vs. krásné písmo	41
Grafologie vs. Psychologie písma	53

Prezentace informací a práce s textem v demokratické společnosti

Úvod

Celý program je koncipovaný jako celek, kde jsou jednotlivé hodiny na sebe navázány. Je však možné program rozdělit na menší úseky a ty dále využívat samostatně. Rozsah programu je 32 hodin, ale v případě potřeby je možné témata zkrátit případně prodloužit.

Vzhledem k faktu, že je tento blok tvořen pro volnočasové zájmy, tak by práce během celého programu měla probíhat jako spolupráce a diskuze nad našimi tématy a nikoliv pouze jako přednášky a občasné pracovní úkoly pro studenty. V jednotlivých okruzích je také mnoho prostoru pro vlastní zapojení rukodělnou tvorbou a propojení myšlenek tak, aby vše, co je tvořeno, mělo důvod a bylo možné práce prezentovat nejen jako samotné dílo, ale především jako smysluplnou tvorbu s hlubokými myšlenkami tvůrce.

Obsah celého programu k Metodice

První okruh:

- Úvodní hodina – Rychlý přehled o celém programu, jednotlivých tématech a diskuze nad možným zakončením
- Informace uschované v ekonomii – Text a informace obsažené v ekonomice, které máme dennodenně před očima
- Návrh vlastní bankovky a mince
- Práce s pracovním sešitem č. 1 – Československý kolek
- Práce s pracovním listem Státovka
- Druhý okruh:

Druhý okruh:

- Text a informace na tiskovinách
- Tvorba tiskovin
- Práce s tiskovým písmem
- Práce s učebnicí – kapitola 2 – 5
- Práce s pracovním listem Písmo a typografie
- Tvorba tiskovin v praxi
- Exkurze do tiskárny
- Práce s učebnicí – kapitola 6
- Práce s pracovním listem Písmo a typografie

Třetí okruh:

- Kaligrafie a písmomalířství
- Vlastní tvorba textu
- Práce s učebnicí – kapitola 1
- Práce s pracovním listem Písmo
- Grafologie
- Práce s učebnicí – kapitola 7
- Výstava a prezentace své práce
- Práce s literaturou – Výstava a libreto
- Spolupráce studentů na prezentaci svých výtvorů – uspořádání malé výstavy prací vytvořených během hodin

I. Příprava pro první okruh

Během prvního vyučovacího okruhu by se učitel a studenti měli zabývat následujícími tématy:

- Seznámení studentů se záměrem programu – pojetí textu jako uměleckého díla a prezentace schopného obrazu, srozumitelného pro širokou veřejnost
- Nejsilnější měny na světě – od dolaru, libry, eura až k české koruně
- Typografie a ochranné prvky na bankovkách
- Osobnosti vyobrazené na bankovkách

První okruh bude probíhat především jako diskuzní blok, kde si učitel připraví několik výrazů spojených s ekonomikou.

Mezi těmito tématy by určitě neměly chybět výrazy jako: giloš, kapitálový trh, bankocetle, vývoj směny, kolek, vodoznak, státočka, koruna... a další.

Nad těmito základními pojmy z ekonomického vzdělání diskutujte se studenty, a pokud jsou jejich informace o jednotlivých tématech mylné, uveďte je na pravou míru (nejlépe na konkrétních příkladech a situacích). Podle znalostí studentů rozveďte informace o těch nejproblematictějších případně neznámých.

I.1. Přednáška na téma Interpretace informací a ekonomika

Vyučovací den bude zahájen přednáškou, kde učitel shrne základní informace, důležitost, podobu a vizuální vnímání podávaných informací. Krátké povídání je ve skriptech jako úvod. Dále je k dispozici PowerPointová prezentace (ochranné prvky), kterou si může učitel upravit dle dispozic.

- 1. okruh: Potřeba interpretace myšlenky, vlastní práce, výrobku, technologie či osoby na konkrétních příkladech, ukázka nejednoznačnosti informací a jejich pochopení
- 2. okruh: Historie měny ve světě a v české republice
- 3. okruh: Ochranné prvky na bankovkách
- 4. okruh: Osobnosti zobrazované na bankovkách
- 5. okruh: Typografie na bankovkách

I.2. Práce s Pracovním listem Státovky

Tento pracovní list je určený pouze pro tyto přednášky a pro tento den. Učitel rozdává studentům pracovní list, kde si studenti postupně projdou jednotlivé stránky a úkoly. Je pouze na učiteli jestli nechá studenty pracovat s listem v hodině jako s pomocným materiálem nebo bude využít k domácí práci.

I.3. Práce s Pracovním sešitem Československý kolek

Tento pracovní sešit je určen pro studenty pouze pro tento den. Pracovní sešit obsahuje nejen úkoly, ale také texty o kolkách a kolkování včetně tiskových technik a tiskařů. Tento sešit by měl sloužit studentům na domácí úkoly a v hodině jako doprovodný materiál pro učitele.

Je možné úkoly v sešitě ztížit časovým intervalem, při kterém studenti nebudou mít možnost hledání informací na internetu či v jiných zdrojích a materiálech. Pracovní sešit obsahuje na poslední stránce odpovědi na jednotlivé otázky a úkoly, které je možné využít pro kontrolu.

I.4. Práce/Workshop – tvorba vlastní bankovky a mince – návrh

Pomůcky: čtvrtky 3 ks pro studenta, lepidlo na papír, pastelky, vodovky, nůžky, štětce, kopie bankovek, staré bankovky.

Každý student dostane 2-3 čtvrtky A4, 2 papíry na poznámky, nůžky, pastelky, lepidlo, materiály na tvorbu koláže, vodovky a štětce. Úkol každého studenta bude vytvořit/navrhnout vlastní bankovku dle vlastní fantazie na určité téma, které je aktuální (výročí ČR, výročí měny, narození Boženy Němcové atd.). Studenti si nejprve rozmyslí, co vlastně chtějí tvořit a proč. Poté své představy vyobrazí pomocí připravených pomůcek na čtvrtky a na poznámkový papír zapíšou odůvodnění co a proč vytvořili. Podmínkou je použití skutečných ochranných prvků z bankovek.

Tyto hodiny je možné propojit s výukou finanční/ekonomické gramotnosti během klasického vyučování. Během ověřování se velice osvědčilo vnímání studentů při praktickém použití ochranných prvků a dalších informací o tomto tématu.

II. Příprava pro druhý okruh

Druhý vyučovací okruh je zaměřený na tiskové techniky, přípravu materiálů z grafického hlediska a finální produkt.

Lektor/vyučující by se měl dotknout témat, jako jsou grafické programy, odkud čerpat informace pro tvorbu výstupů, nebo jak má vypadat stránka připravená pro tisk či zveřejnění.

Podle učebnice by si měl učitel připravit povídání na tato témata:

- Tisková data
- Autorská práva
- Barevnost a barvy
- Tiskové výstupy
- Merkantil
- Písmo

Druhý okruh bude probíhat více přednáškovým stylem, kde je dobré jednotlivá témata doprovázet faktickými ukázkami na plátně. Učitel si připraví několik diskuzních výrazů, nad kterými by bylo dobré debatovat. Například: úroveň grafických materiálů v dnešní době a historii, design a designerské práce, tvorba vlastního písma a jeho použití apod.

Nad těmito základními pojmy z ekonomického vzdělání diskutujte se studenty, a pokud jsou jejich informace o jednotlivých tématech mylné, uveďte je na pravou míru (nejlépe na konkrétních příkladech a situacích). Podle znalostí studentů rozveďte informace o těch nejproblematictějších případně neznámých.

II.1. Přednáška na téma Forma a podoba dnešních reklamních výstupů

Vyučovací den bude zahájen přednáškou, kde učitel shrne základní informace o grafických výstupech, které se denně ocitají před našima očima a které podvědomě vnímáme. K těmto účelům sloučí učebnice (Kapitoly 2 – 6), kde jsou rozvedena jednotlivá témata. Velkým pomocníkem pro další výrazy a pojmy je publikace vydaná tiskárnou Font s názvem Typografický manuál. Mnoho informací je možné také vyhledat na internetu.

1. okruh: Autorská práva při používání informací a obrazových materiálů
2. okruh: Typy písma a jejich podoby, tvorba vlastního písma
3. okruh: Tiskoviny, možnosti výstupů tiskovin
4. okruh: Tisková data, rozlišení, pixely
5. okruh: Barva v tiskových technikách a její míchání
6. okruh: Typografie

II.2. Práce s Pracovním listem – Typografie a písmo

Tento pracovní list je určený pouze pro tyto přednáška a pro tento den. Učitel rozdává studentům pracovní list, kde si studenti postupně projdou jednotlivé stránky a úkoly. Je pouze na učiteli, jestli nechá studenty pracovat s listem v hodině jako s pomocným materiálem nebo bude využít pro domácí práce.

II.3. Práce s Pracovním sešitem Písmo

Tento pracovní sešit je určen pro studenty pouze pro tento den. Pracovní sešit obsahuje nejen úkoly, ale také texty o písmu a kaligrafii, včetně barvy a některých umělců. Tento sešit by měl sloužit studentům na domácí úkoly i v hodině jako doprovodný materiál pro učitele.

Je možné úkoly v sešitě ztížit časovým intervalem, při kterém studenti nebudou mít možnost hledání informací na internetu či v jiných zdrojích a materiálech. Pracovní sešit obsahuje na poslední stránce odpovědi na jednotlivé otázky a úkoly, které je možné využít pro kontrolu.

II.4. Práce/Workshop

- a) tvorba vlastní stránky novin formou koláže za použití reálných novin
- b) tvorba vlastních novin v grafickém programu na PC

Pomůcky: papír A3 – 2 ks pro studenta, lepidlo, nůžky, noviny různých druhů, PC, program na tvorbu grafiky.

Každý student dostane čisté papíry A3, lepidlo na papír v tubě, nůžky a několik faktických novin různých kvalit, ze kterých budou studenti vystříhat jednotlivé části a lepit je podle svých vlastních představ o novinách.

Druhým úkolem je tvorba vlastních novin v grafickém programu na PC (doporučujeme použít: Affinity Publisher, InDesign, Scribus, Corel, Ilustrátor – dle možností). Každý student si vybere téma, na které bude tvořit noviny. Obrázky bude používat pomocí internetu, avšak dle autorských práv.

Studenti nakonec představí své práce a společně s učitelem si řeknou případné vizuální nebo faktické a technické chyby, nebo naopak přednosti a dobré plnění.

II.5. Exkurze

Na základě diskuzí se studenty si každý učitel udělá obrázek o informovanosti studentů ohledně profesí tiskaře, grafika, nebo přímo tiskárny či nakladatelství.

K úplnosti celého okruhu a podávaných informací by měli studenti navštívit minimálně jedno z těchto pracovišť v okolí nebo v rámci přidruženého výletu. Účelem je vizuální vnímání a uvědomění si hodnoty dané práce včetně seznámení se s technickými informacemi. Většina z těchto pracovišť stále pracuje formou manufaktury, což se projevilo během ověřování jako velice důležitá informace pro studenty.

III. Příprava pro třetí okruh

Třetí vyučovací okruh je zaměřený na ruční písmo od středověku až po dnešní dobu.

Studenti by se měli zaměřit na tato témata:

- Vznik písma jako zaznamenávání myšlenek
- Základní druhy historického písma
- Rozdělení písma podle oblastí se zvláštním zaměřením na písmo latinské
- Druhy písma podle historického a uměleckého období
- Ukázky jednotlivých rukopisů
- Proměna písma do dnešní, moderní doby
- Ukázky písma moderní kaligrafie a krasopisu

Samostatným odvětvím je grafologie, která by měla tvořit určitou část tohoto okruhu. Studenti by měli pochopit, proč je tato vědní disciplína pro ně důležitá, a ve které fázi svého života se s ní mohou setkat (pracovní pohovor, soudní a úřední listiny, psychologie atd.).

III.1. Přednáška na téma Vznik písma a jeho vývoj do dnešní doby

Vyučování bude zahájeno přednáškou s diskuzí o historii zaznamenávání myšlenek, kde učitel uvede základní informace o písmu – jeho předchůdcích, a následně také o jeho vývoji s projevem historických a uměleckých období. Akcentované by mělo být nejvíce období od románského stylu (10. století) až po barokní sloh (kolem 17. století), kdy je v našich zemích největší rozmach psaného textu ve vazbě na jeho estetickou a uměleckou stránku. Z každého období je dobré představit studentům několik ukázek (některé ukázky jsou obsaženy ve skriptech/manuálu), dále doporučujeme studentům představit naše nejstarší rukopisy a kodexy (např. Kodex vyšehradský, Strahovský evangeliář).

Dále je možnost studenty naučit rozeznávat rozdíly mezi jednotlivými druhy historických textů, knih a dalších písemných památek: breviář, kodex, kancionál a další. (Tyto pojmy jsou vysvětleny a popsány v příložené literatuře).

III.2. Přednáška na téma Grafologie

Vyučování bude pokračovat přednáškou o grafologii, kde si studenti bez jakýchkoliv informací napíší text na libovolné téma (měli by přemýšlet více nad obsahem textu než nad formou). Posléze se text vybere.

Dále pokračuje klasický výklad, kde bude studentům představena grafologie jako vědní disciplína, která je součástí průkazných materiálů (dobrým příkladem je filmové zpracování seriálu Dobrodružství kriminalistiky, díl Písmo).

Učitel by měl studentům osvětlit, kdy se mohou v běžném životě setkat s rozbořem písma a kdy by i jim mohl být užitečný v práci (pracovní pohovor, soudní a úřední listiny, psychologie atd.).

Dále by si měli vyzkoušet rozbor písma na již analyzovaném písmu některé ze známých osobností (viz příloha). Zde je hlavním úkolem seznámit se s hlavními znaky grafologie a naučit se jejich pozorování a značení.

Jako další postup mohou studenti dostat rukopisy z počátku hodin (tak, aby nikdo neanalyzoval sám sebe). Na tuto práci by mělo být více času, cca 20 – 30 minut, a výsledkem by mělo být hodnocení pisatele cca ve třech větech, které by mělo obsahovat hlavní rysy osobnosti, kladné i záporné, a také postup, jak k tomu „grafolog“ došel.

III.3. Práce s učebnicí/skripty/manuálem

Učebnice – kapitola č. 7 - obsahuje rozepsané jednotlivé postupy grafologického rozboru a také jednotlivé znaky spolu s odpovídajícími vlastnostmi. Tímto postupem a znaky by se měli studenti řídit v prvním i ve druhém rozboru a. Celá kapitola je jakýmsi vodítkem během práce.

Je důležité studentům vysvětlit, že práce grafologa je dlouhodobá a velice individuální. Je tedy velice pravděpodobné, že se studenti při vlastních rozbořech písma odchýlí od skutečnosti/reality z důvodů chybějící praxe.

III.4. Práce/Workshop

- a) tvorba/psaní vlastního textu dle výběru písma
- b) tvorba/psaní zadaného textu dle zadaného písma

Pomůcky: čtvrtky – 4ks pro studenta, násadky, perka různých tvarů a síly čar, inkoust, tuše různých barev, kaligrafické fixy, pastelky, vodovky, štětce, kaligrafický papír.

Každý student dostane 4-5 čtvrtek A4, 2 papíry na poznámky a zkoušky, pastelky, kaligrafická pera a perka, tuše, kaligrafické fixy, vodovky, štětce, tužky, pravítka a ukázky různých druhů písma – abecedy moderní i historické.

Úkolem každého studenta bude vytvořit dvě práce podle zadání učitele. Studenti si nejprve rozmyslí, co vlastně chtějí tvořit a proč. Poté své představy vyobrazí pomocí připravených pomůcek na čtvrtky a na poznámkový papír zapíšou odůvodnění, co a proč vytvořili. Podmínkou je, že jedna práce musí obsahovat historické písmo dle zadání a určení.

Písma, která doporučujeme zařadit do povinných výběrů, jsou uvedena v příloze.

Tyto hodiny je možné propojit s výukou výtvarné výchovy, případně dějepisu, během klasického vyučování. Během ověřování se velice osvědčilo vnímání studentů při praktických ukázkách konkrétních rukopisů nejen pro inspiraci, ale také pro jejich přesnou představu o historii.

III.5. Výstava prací

Závěrem celého programu je uspořádání výstavy všech prací, které studenti vytvořili – návrhy bankovek, vlastní noviny, ručně psané texty – kaligrafie.

Tuto výstavu je možné uspořádat v areálu školy, ve výstavních prostorách radnice města/obce, případně po domluvě s výstavním oddělením příslušného muzea.

POUŽITÁ LITERATURA:

Typografický manuál, Vladimír Beran, Font, 2000

Vznik a vývoj písma, Jana Průšová, Nakladatelství grafické školy v Praze, 2007

Česká kniha v proměnách staletí, Mirjam Bohatcová a kolektiv, Panorama, 1990

Písmo v počítačové grafice, Filip Blažek; Michael SSŠRT, 2007

Předtisková příprava, Kamil Třešňák, Michael SSŠRT, 2007

Počítačová typografie a design dokumentů, S. Horný, Grada Publishing, 1997

Co může říci písmo, Petr Živný, Nakladatelství Horizont Praha, 1991

Krásné písmo, František Muzika, Nakladatelství Paseka, 2005

<https://scribus.cz/zakladni-typograficke-pojmy-co-byste-meli-vedet-o-pismu/>

<https://www.czechlit.cz/cz/zdroje/typografie-a-design/ceske-pismo-typograficke/>

<http://www.jankonecny.cz/zahadna-typografie-1-pismo/>

<http://wiki.cs.vsb.cz/images/a/ad/Typo.pdf>

<https://www.gymkren.cz/wp-content/uploads/typograficky-tahak.pdf>

<http://ografologii.blogspot.com/>

Ukázka písma,
které by si měli studenti
určitě vyzkoušet:

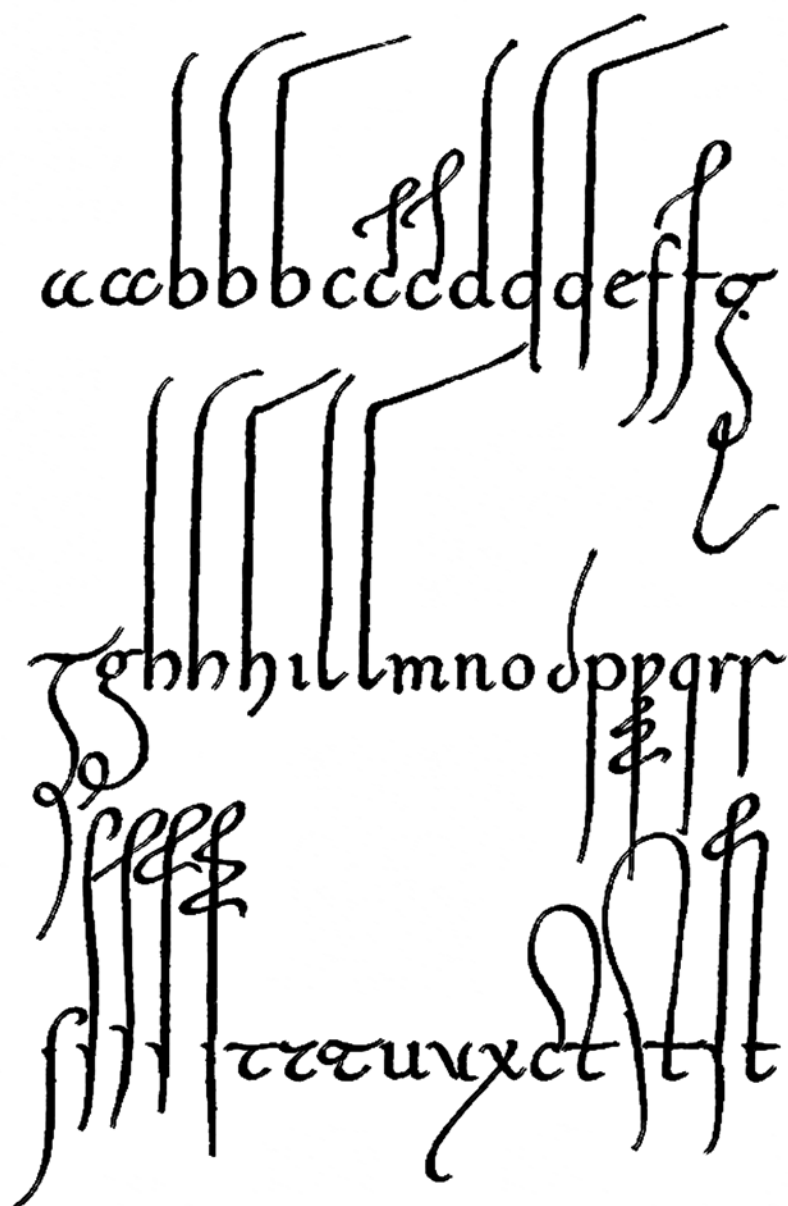
Obrázky písma: celkem – 1 – 6

Seznam příloh:

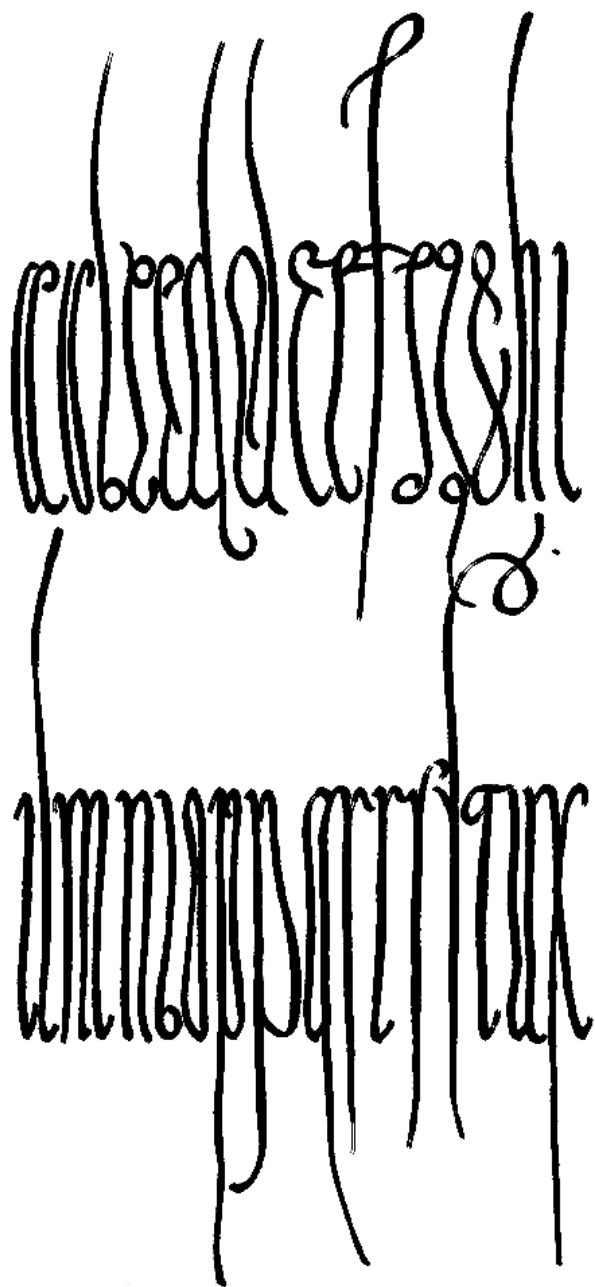
- 1) Úvodní prezentace k celému programu**
- 2) Ochranné prvky na bankovkách**
- 3) Kaligrafie**
- 4) Grafologie**

a b c d e f g h
i k l m n o p
q r i s t u v
w x y z z z z

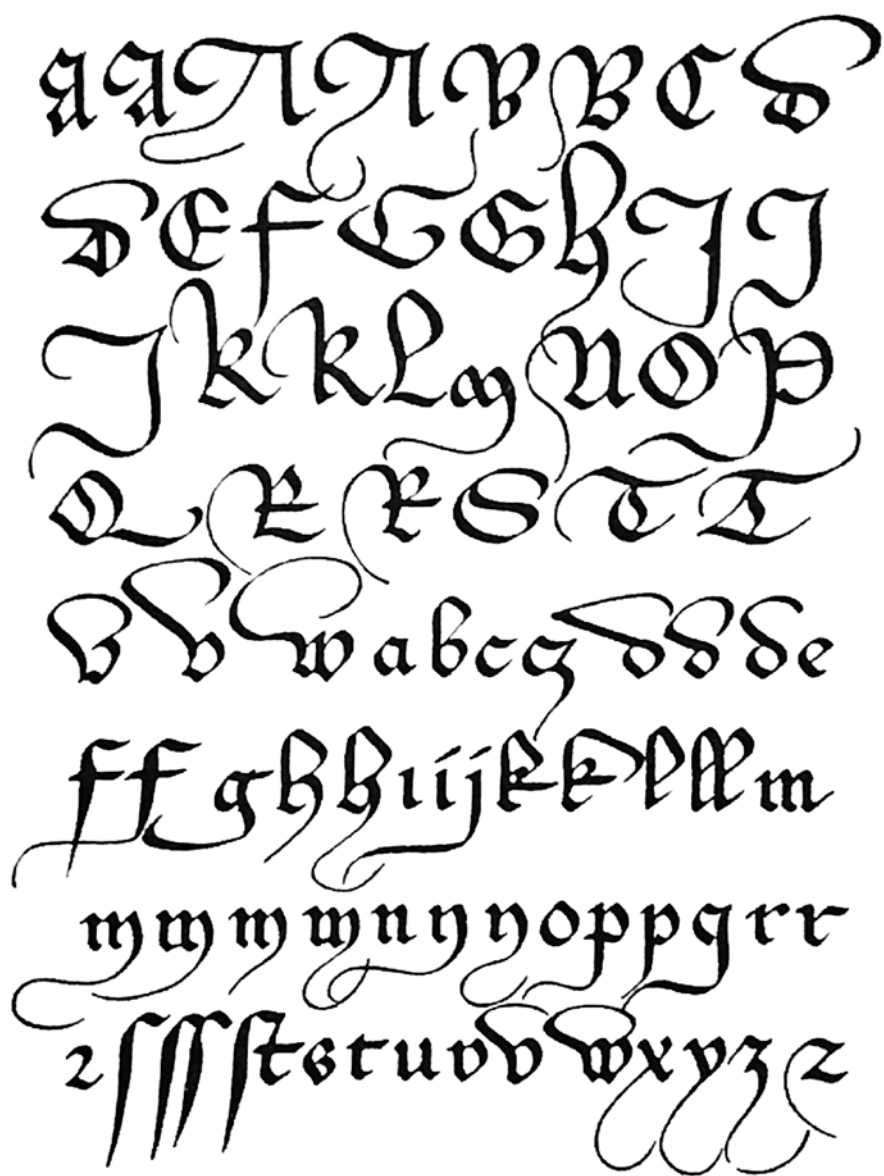
Textura kaligrafická. A. Dürer 1525

Diplomatická minuskula. 10. – 11. století

Listinné písmo mřížové. 9. – 12. století

Česká gotická diplomatická kursiva. 14. století

A B C D
 E F G H I J K L M
 N O P Q R
 S T U V W X Y
 Z a b c d d d d
 e f f f g g g h h h i i i j
 k k k l
 m n n n o ö p p p q q r r s s s
 t t t u u u v v v x x y
 y y z z z

Kanzleischrift. 16. stoleti

A B C D E F G H I J K L L
 M M N N O P Q R S T U V
 W W X X Y Z Z. a a b b c c d d e e f f g g h
 h i j k k l l m m n o p p q q r r s s t t u u v v x x y y z z.

A B C D E F G H I J K L
 M M M N N O P Q R S T
 U V W X X Y Y Z. a b b c d d e e f f g g h h
 i j k k l l m m n n o p p q q r r s s t t u u v v x x y y z z.

A a b b c d e f f g h h h b i j k k k l
 l m n o o p p q q r r s s t t t u v v
 w x y y y z

Italian hand, round hand a round text. G. Bickham, 1743

Seznam příloh:

Úvodní prezentace k celému programu

Ochranné prvky na bankovkách

Kaligrafie

Grafologie

Prezentace informací a práce s textem

Reg.č. projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008181 v rámci
programu OP VVV

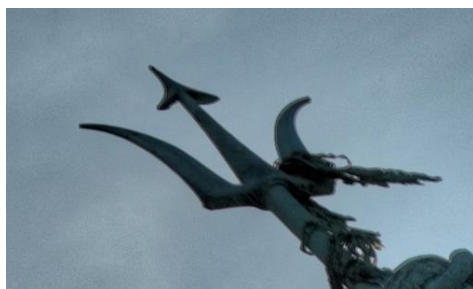

EVROPEJSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

*„Přijímač a vysílač musí být naladěn
na stejnou vlnovou délku nebo dojde
k informačnímu šumu.“*

Dr. Václav Liška

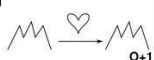
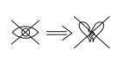
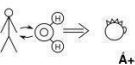
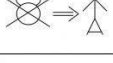

Informace, symboly, interpretace, myšlení, prezentace, kaligrafie, merkantil, DPI, PPI, písmo, historie, komiks, koláž, lidské chápání, projevy osobnosti, význam barev, prostorové vypořádání, zlatý řez, tiskové zrcadlo, vazby knih, grafická úprava, tiskoviny, plakát, kritika a další.

Přísluví v symbolech

1 O+1	2 H+4	3 O+1
4 $100 \times 0 = -V$ Ř-3	5 Z+1	6 $t > x \Rightarrow \forall x = \dots$ B+1
7 S+3	8 T+3	9 Á+3
10 H+1	11 D-2	12 Ú+1
13 Ř+3	14 $IQAM > IQPM$ J+1	15 D-1
16 D+4	17 $\in x \Rightarrow \bullet \in x$ B+1	

- Mezi neznamená uprostřed
- Samozřejmost není povinnost
- Důkladně neznamená pomalu
- Každý je zastupitelný, ale ne každý je nahraditelný
- Chytřejší není vždy schopnější

Ochranné prvky bankovek České republiky

Obsah

Seznam ochranných prvků bankovek ČR	3
Vodoznak	4-5
Okénkový proužek s mikrotextem	6-7
Barevná vlákna	8-9
Soutisková značka	10-11
Skrytý obrazec	12-13
Proměnlivá barva	14-15
Iridiscentní pruh	16-17
Mikrotext	18-19

Seznam ochranných prvků bankovek ČR

1. **Vodoznak**
2. **Okénkový proužek s mikrotextem**
3. **Barevná vlákna**
4. **Soutisková značka**
5. **Skrytý obrazec**
6. **Proměnlivá barva**
7. **Iridiscentní pruh**
8. **Mikrotext**

Vodoznak

Definice:

Je součástí ochrany papíru a vzniká již při jeho výrobě. Je použit tzv. lokální stupňovitý vodoznak, tj. kombinace pozitivního (tmavého) a negativního (světlého) s různými stupni odstínů mezi nejtmavší a nejsvětlejší částí. Je zřetelně viditelný, jestliže se podíváme na bankovku proti světlu.

Vodoznak

500 korun českých

50 euro bankovka

Ochranné prvky bankovek České republiky

5

Okénkový proužek s mikrotextem

Definice:

Je to proužek z umělé metalizované hmoty, na kterém je zdola nahoru čitelný negativní mikrotext označující nominální hodnotu bankovky.

Ochranné prvky bankovek České republiky

6

Okénkový proužek s mikrotextem

5000 korun českých

50 euro

Ochranné prvky bankovek České republiky

7

Barevná vlákna

Definice:

V papíru zapuštěná okem viditelná vlákna oranžové barvy v délce 6 mm. Nejlépe zřetelná jsou na bílých okrajích bankovky.

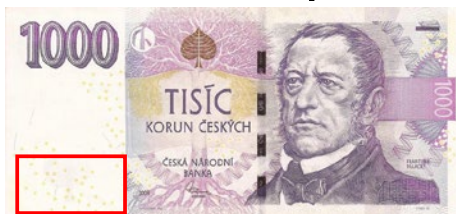

Ochranné prvky bankovek České republiky

8

Barevná vlákna

1000 korun českých

20 britských liber

Ochranné prvky bankovek České republiky

9

Soutisková značka

Definice:

Z jedné strany bankovky je viditelná pouze jedna část značky, z druhé strany část zbývající. V průhledu proti světlu je značka vidět celá a její jednotlivé linky na sebe přesně navazují. Soutisková značka je kruhová a tvoří ji písmena „ČR“.

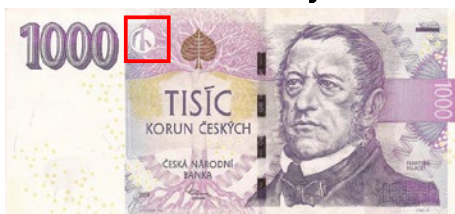

Ochranné prvky bankovek České republiky

10

Soutisková značka

1000 korun českých

50 euro

Ochranné prvky bankovek České republiky

11

Skrytý obrazec

Definice:

Stane se viditelným tehdy, sklopíme-li bankovku ve výši očí do vodorovné polohy proti zdroji světla. Tvoří ho číslo označující nominální hodnotu bankovky.

Ochranné prvky bankovek České republiky

12

Skrytý obrazec

1000 korun českých

20 kanadských dolarů

Ochranné prvky bankovek České republiky

13

Proměnlivá barva

Definice:

Tento ochranný prvek, je založen na optickém efektu, který závisí na úhlu dopadu světla na speciální tiskovou barvu. Segment vytištěný speciální tiskovou barvou mění své zbarvení v závislosti na tom, v jakém úhlu se bankovka sklopí proti dopadajícímu světlu.

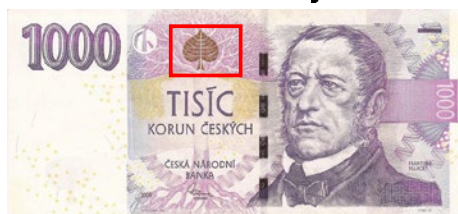

Ochranné prvky bankovek České republiky

14

Proměnlivá barva

1000 korun českých

20 euro

Ochranné prvky bankovek České republiky

15

Iridiscentní pruh

Definice:

Ochranný prvek založený na optickém efektu, který závisí na úhlu dopadu světla na speciální barvu. Tato speciální barva se stává součástí bankovky již při výrobě papíru. Ochranný iridiscentní pruh (iridiscentní znamená duhově proměnlivý) o šířce cca 20 mm je umístěn na lícní straně blíže pravému okraji bankovky.

Ochranné prvky bankovek České republiky

16

Iridiscentní pruh

1000 korun českých

5 euro

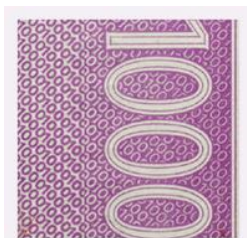
Ochranné prvky bankovek České republiky

17

Mikrotext

Definice:

Mikrotext je tištěn jak tiskem z hloubky, tak tiskem z plochy. Jeho umístění u jednotlivých bankovek je individuální, je skrytý zpravidla v drobném dezénu bankovky, který je součástí jednotlivých vyobrazení na bankovce, nebo je doplňuje. Pouhým okem bez lupy je rozeznatelný jen z části.

Ochranné prvky bankovek České republiky

18

Mikrotext

1000 korun českých

20 euro

Ochranné prvky bankovek České republiky

19

1. Grafický symbol pro strojové zpracování

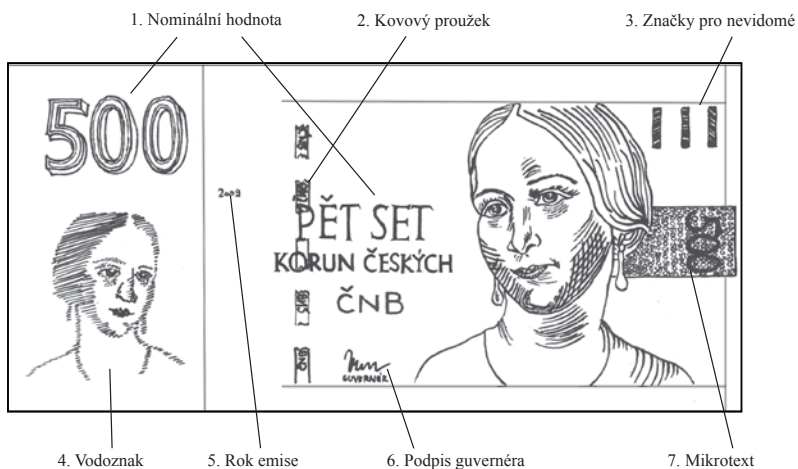
2. Iris - přechod barev

3. Soutisk lící a rubové strany - ČR

4. Název tiskárny

5. Sériové číslo bankovky

Děkuji za pozornost

liska@fsv.cvut.cz

Ochranné prvky bankovek České republiky

20

Prezentace informací a práce s textem

Reg.č. projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008181 v rámci
programu OP VVV

EVROPESKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Kaligrafie vs. Krásné písmo

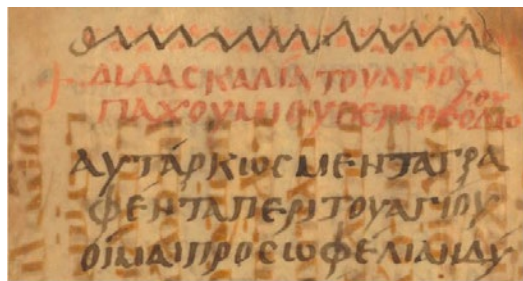
Pergamen a papír

Kaligrafie

- je umění krasopisu. Zahrnuje jak funkční nápisy i ručně psané dopisy, tak i výtvarné umění, kde vytvoření ručně psaného znaku může mít přednost před čitelností textu. Kaligrafie se liší od typografie.
- Moderní kaligrafie pokračuje v zobrazování sama sebe jako spojení v **merkantilech** – neboli pozvánkách, drobných textových zprávách, mapách a dalších pracích využívajících ruční psaní.

Palimpsest

Knižní vazba

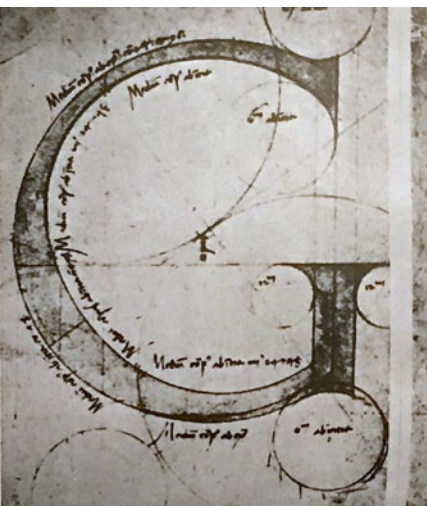
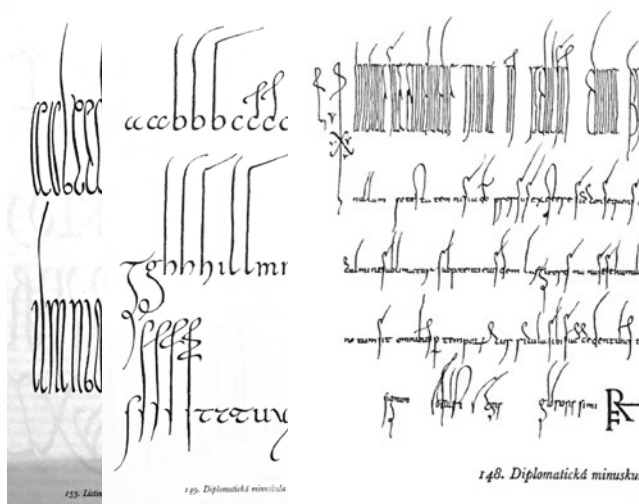

Prvotisky

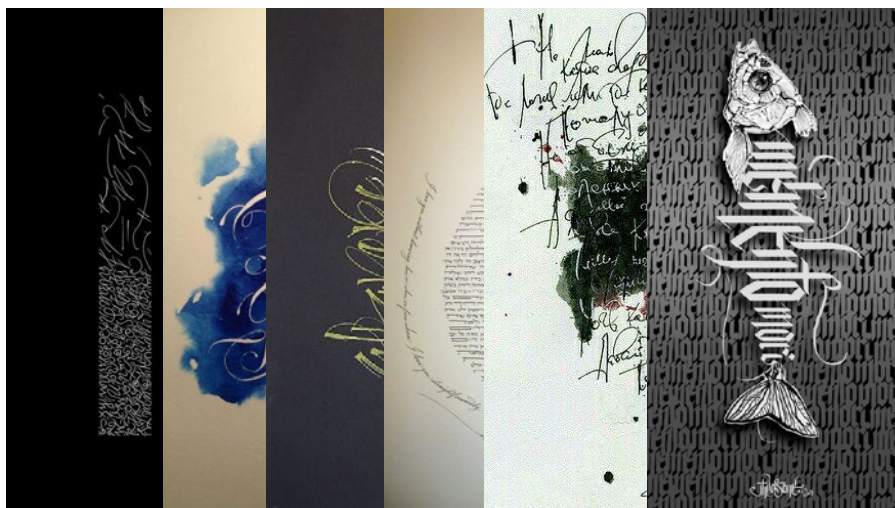

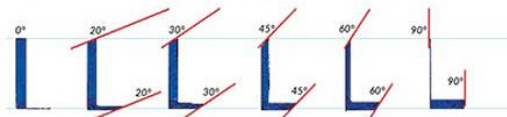

Tloušťka tahu písma = dukty

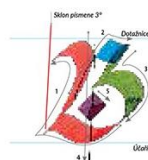
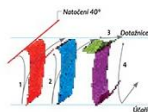
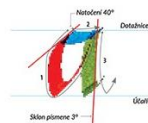
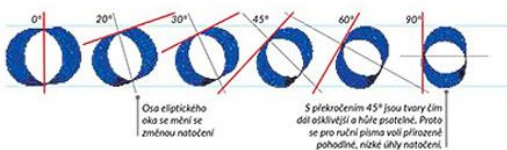
VLIV ÚHLU NATOČENÍ PERA NA SVISLÉ A VODOROVNÉ TAHY

Jak se úhel natočení zvětšuje, svislé tahy se ztenčují a vodorovné nabírají na tučnosti.

VLIV ÚHLU NATOČENÍ PERA NA KRUHY A OKA

Jak se zvětšuje úhel natočení, mění se pozice tučných a tenkých tahů v kruzích.

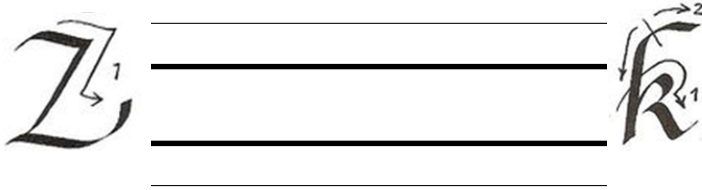
Základní pravidla kaligrafie:

- Estetika
- Logika
- Úhlednost
- Jednota/Jednotnost

Psací osnova

Vyznačte si na papíru psací prostor pomocí čárových značek
– v tisku se tomu říká Spad.

Zadání práce:

- Tvorba jedné práce na dané téma
 - Práce pro jednotlivce či dvojici
 - Použití jednoho druhu písma dle zadaného výběru
 - Velikost práce – 24 x 33 cm
 - Pomůcky: perka a tuš, vodové barvy, pastelky
 - Nepoužívat: lepidla, lepené papíry, řezák, nůžky, kaligrafické fixy
- Tvorba jedné práce na vlastní téma
 - Práce pro jednotlivce či dvojici
 - Kombinace písma - minimálně dvou druhů písma/ maximálně čtyř dle vlastní volby s použitím Pravých kapitálků a minuskulí
 - Velikost práce – 24 x 33 cm
 - Pomůcky: tužka, vodovky, pastelky, perka, tuše, kaligrafické fixy
 - Nepoužívat: lepidla, lepené papíry, řezák, nůžky

Prezentace informací a práce s textem

Reg.č. projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008181 v rámci
programu OP VVV

Grafologie vs. Psychologie písma

Úvod

- Grafologie nehodnotí, ale snaží se porozumět. Nastavuje zrcadlo, umožňuje pochopit souvislosti, zamyslet se nad svým potenciálem. Jaké vnitřní překážky nás brzdí v růstu.
- Psychologie písma představuje přístup k osobnosti člověka prostřednictvím rukopisného výrazu. – Rukopis nerozděluje na jednotlivé části, ale bere ho celistvě.

Základní znaky Grafologie

• Celkový dojem z psaného textu	• Tlak
• Umístění textu	• Rychlost psaní
• Čitelnost	• Způsob vázání znaků
• Sklon písma	• Délkové rozdíly
• Velikost písma	• Ostrost
• Vedení řádků	• Vzdálenost mezi řádky
• Šířka písma	• Pravidelnost

Postup grafologického rozboru

- 1/ Studium textu jako celku
- 2/ Určení hlavních charakteristických znaků
- 3/ Určení dalších určujících znaků
- 4/ Sjednocení všech znaků
- 5/ Vyhodnocení rozboru

Umístění textu na stránce

Okraje interpretujeme podle symboliky psací plochy. V okrajích se projevují estetické tendence pisatele a jeho celkové uspořádání života a vztahů.

Obecně řečeno, pisatel malých okrajů se soustřeďuje na obsah a sdělení a nehledí tolik na formu. Pisatel velkých okrajů naopak klade větší důraz na formu a udržuje si odstup mezi sebou a okolím.

Čitelnost písma

Dobré rozvržení řádků a slov v ploše, systematické uspořádání, organizovanost a strukturovanost textu.

Čitelné písmo

- organizační talent, estetické hodnoty, introverze, suverénní vystupování

Nečitelné písmo

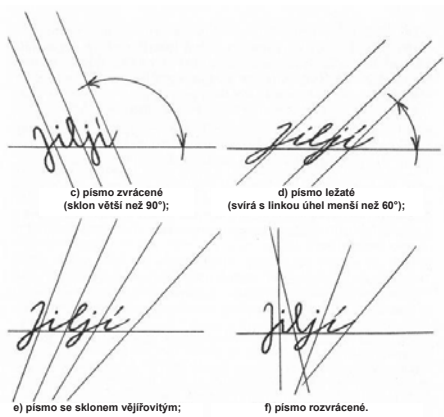
- hlubinná osobnost. Závislost na emocích, umělecké pojetí, extroverze, spontánnost

Sklon písma

Pravý sklon – vlastní emoce, závislost na lidských kontaktech, soucit, spolupráce.

Stojaté písmo – sám v sobě, sebeovládání, rozumovost

Levý sklon – mladistvý, lidé v nejistotě, touha po odlišnosti.

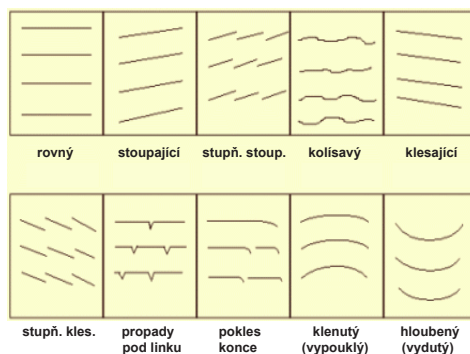

Velikost písma

- Písmo se měří ve střední zóně. Průměrná velikost písma je 2-3 mm. Velikost vypovídá o velikosti pisatelova sebecitu. Odráží jeho sebevědomí, potřebu seberealizace, expanzivnost a sílu ega, ale také dynamiku jeho životních, pudových impulzů.
- Malé písmo
 - větší hodnota světu a lidem kolem sebe, smysl pro detail, pasivní vůle, racionalita, rozumovost
- Velké písmo
 - Větší hodnota sobě než světu, individualismus, aktivní vůle, netaktnost, domýšlivost, citlivost

Vedení řádků

- Řádky – způsob řádkování vypovídá o psychické stabilitě, o způsobu, jak nakládá člověk s vlastními silami a o jeho vnitřní motivaci, která ho pohání

Šířka písma

- Významem šířky písma je, jak se pisatel chová v sociálním prostředí, míra jeho uvolněnosti a expanze oproti sevřenosti a sebekontrolé.

řekne ti k Těm
odně zdrou, stěh,
eniz, radost, aby
skvěle zahrada, če
jahody a modřele.

Šel dříve jsem volal a
všil jsem holiz od 7 hodin.
auhm. Cestou jsem zjistil, že
kto jsem usoudil, že bude po

Další znaky

Tlak písma

- Informuje o pisatelově vitalitě a dokresluje temperament. Tlak písma souvisí také úzce s rychlostí psaní.

Rychlost písma

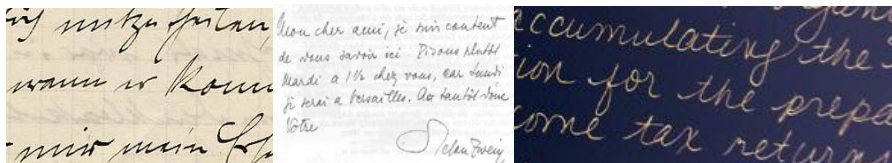
- Temperamentní člověk nepíše pomalu a krasopisně, oproti tomu písmo pomalé nemusí vždy znamenat opak. Pomalu píší děti, těžce pracující lidé, nemocní či alkoholici.

Délkové rozdíly

- Délkové rozdíly vypovídají o energetickém napětí uvnitř pisatele. Délky jsou projevem dynamiky, vyšší energie, neposednosti, touhy rozšiřovat své pole působnosti.

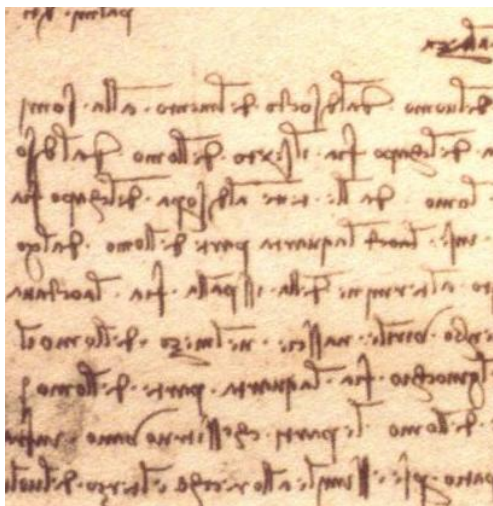
Způsob vázání jednotlivých znaků

- Každý znak je tím významnější, čím je nenápadnější. Vázání znaků má silnou vypovídací schopnost a hodnotu.
- Vázání je způsob spojování základních tahů. Vázáním se jednotlivé tahy dostávají do vztahu.
- Vypovídají o cestě, jak se Já dostává k objektu Ty – přímočaře (úhly), obloukem zdola (girlandy) nebo obloukem shora (arkády).

Určete základní znaky tohoto rukopisu.

Kdo je asi autorem?

Metodika pro učitele je nedílnou součástí
nového vzdělávacího programu
Zájmové vzdělávání

– Prezentace a práce s informacemi v demokratické společnosti,
který je vytvořen v rámci projektu financovaného z OP VVV:

**„Informace pro rozvoj demokratické společnosti“,
reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/16_032/0008181.**

Autor: Michaela Caranová

I	R
D	S

 INFORMACE
V DEMOKRATICKÉ
SPOLEČNOSTI

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

